

Н. В. Попович-Кузнецова

Калатозов Михайло Костянтинович

КАЛАТОЗОВ Михайло Костянтинович (справж. – Калатозішвілі; Калатозов Михаил Константинович; Калатошишвили; 15(28). 12. 1903, Тифліс, нині Тбілісі – 29. 03. 1973, Москва) – російський кінорежисер, кінооператор, сценарист. Нар. арт. Груз. РСР (1965), СРСР (1969). Навч. у Держ. академії мистецтвознавства (Ленінград, нині С.-Петербург, 1933–34), закін. аспірантуру при ній (1937). Від 1923 працював на студії Держкінпрому (Тифліс): 1934–36 – директор Як оператор і співавтор сценаріїв співпрацював із реж. Л. Кулешовим, Л. Пушем, Н. Шенгеласю. Перша значна робота К. – «Сіль Сванетії» (1930; про драм. протистояння людини і природи). 1935 за д/ф «15-річчя Рад. Грузії» (не вийшов на екрани) був звинувачений у формалізмі. Від 1939 – на студії «Ленфільм», де поставив стрічки «Мужність» (1939), «Валерій Чкалов» (1941). Під час 2-ї світової війни зняв фільми про ленінгр. блокаду «Непереможні» (спільно із [С. Герасимовим](#), 1942). Від 1943 – на студії «Мосфільм». 1943–44 – уповноважений Комітету в справах кінематографії при РНК СРСР у США. 1946–48 – заступник міністра кінематографії СРСР. Зняв стрічки: «Змова приречених» (1950; Сталін. премія, приз Мкф у м. Карлові Вари, Чехословаччина, 1951), «Вірні друзі» (1954; приз Мкф у м. Карлові Вари), «Перший ешелон» (1956), «Летять журавлі» (за п'єсою В. Розова «Вічно живі», 1957; гол. приз Мкф у Каннах, 1958), «Невідправлений лист» (1959), «Червоний намет» (1969). Автор кн. «Лицо Голливуда» (Москва, 1949).

Рекомендована література

1. Кремлев Г. Д. М. Калатозов. Москва, 1964;
2. Богомоллов Ю. М. Калатозов: Страницы творческой биографии. Москва, 1989;
3. Головской В. М. Калатозов – полтора года в Голливуде // Киноведчес. зап. 2006. № 77.

Бібліографічний опис:

Калатозов Михайло Костянтинович / Н. В. Попович-Кузнецова // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. –

Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-10377>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).